

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE
HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Praha, 2016

Lubomír Mandous

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

HUDEBNÍ UMĚNÍ

HRA NA TRUBKU

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PAVEL VĚTROVEC

Interpret a pedagog

Lubomír Mandous, Dis

Vedoucí práce: prof. Vladimír Rejlek

Oponent práce: Mgr. Jaroslav Rouček, Ph.D., MgA. Karel Malimánek

Datum obhajoby: 6. června 2016

Přidělovaný akademický titul: BcA.

Praha, 2016

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

MUSIC AND DANCE FACULTY

MUSIC ARTS

TRUMPET PLAYING

BACHELOR THESIS

PAVEL VĚTROVEC

Artist and educator

Lubomír Mandous, Dis

Thesis Advisor: prof. Vladimír Rejlek

Examiner: Mgr. Jaroslav Rouček, Ph.D., MgA. Karel Malimánek

Date of graduate: 6 June 2016

Academic degree: BcA.

Prague, 2016

P r o h l á š e n í

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

Pavel Větrovec, interpret a pedagog

vypracoval samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne

.....

podpis

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Abstrakt

Tato bakalářská práce zpracovává průběh muzikantské kariéry známého pianisty, skladatele a pedagoga, Pavla Větrovce. Je založena především na osobních rozhovorech s touto významnou osobností české, respektive československé hudební scény, a její text je doplněn bohatou fotografickou přílohou.

Práce zachycuje Větrovcův hudební vývoj od raného dětství až do současnosti, kdy však své pracovní aktivity oproti dřívějším dobám značně omezuje. Samotný text je rozčleněn do celkem šesti chronologicky seřazených podkapitol.

Na první Větrovcovy zkušenosti s orchestrální hrou i tvůrčí činností navazuje vojenská služba a první stálé zaměstnání v Domě kultury v Ústí nad Labem. Následuje velký kariérní posun, a sice stěhování do Prahy a angažmá v divadle Semafor. Po tvrdých začátcích na pražské hudební scéně získává Pavel Větrovec cenné kontakty, zapojuje se do řady hudebních projektů a postupně navazuje spolupráci s celou řadou osobností tuzemské hudební scény. Opomenuto není ani jeho pedagogické působení na Pražské konzervatoři.

Abstract

This bachelor's thesis deals with the course of musical career of a well known pianist, composer, and educator, Pavel Větrovec. The thesis is mainly based on interviews with this significant figure of Czech and Czechoslovak musical scene and the text is accompanied by a rich photographic material.

The work records Větrovec's musical development since early childhood to the present when, however, he suppresses his work activities significantly, compared to earlier times. The thesis is divided into six chapters which are presented in a chronological order.

Větrovec's first experience in orchestral play was followed by military service and his first employment, namely in Dům kultury in Ústí nad Labem. A substantial career advancement follows, namely his move to Prague and an engagement in the Semafor theatre. After hard beginnings at the Prague musical scene, Pavel Větrovec gains valuable contacts, joins various musical projects, and gradually enters collaboration with a number of Czech musical scene personalities. His educational work at The Prague Conservatoire is remembered as well.

OBSAH

1. ÚVOD.....	1
2. PAVEL VĚTROVEC	3
2.1. DĚTSTVÍ.....	3
2.2. VOJENSKÁ SLUŽBA.....	6
2.3. DŮM KULTURY V ÚSTÍ NAD LABEM.....	7
2.4. SEMAFOR	9
2.5. PRAŽSKÁ SCÉNA.....	14
2.6. PRAŽSKÁ KONZERVATOŘ	18
3. ZÁVĚR	19
4. SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY.....	20
5. PŘÍLOHY.....	21
SEZNAM PŘÍLOH:.....	22

1. Úvod

Cílem předložené bakalářské práce je zmapovat dosavadní profesní dráhu českého pianisty, skladatele a současného pedagoga Pražské konzervatoře, Pavla Větrovce.

První moje setkání s tímto vynikajícím hudebníkem proběhlo právě v rámci výuky na výše zmíněné škole, kterou Větrovec sám jako student již v poměrně pokročilém věku absolvoval jako jeden z prvních žáků nově založeného oddělení populární hudby. V té době však byl již v pražských hudebních kruzích více než dobře znám. Své znalosti a dovednosti nezískal primárně v žádném hudebně zaměřeném vzdělávacím zaměření. Nutný základ mu poskytl soukromý učitel hudby a dále se již rozvíjel spíše jako samouk. Velmi brzy začal působit v menších či větších hudebních tělesech různé úrovně, díky čemuž získával v hudbě tolik potřebnou praxi a mohl se učit od svých zkušenějších kolegů.

Větrovec se narodil v Ústí nad Labem a zde také získal své první zaměstnání a vybudoval si zde stabilní rodinné zázemí. Zdálo se, že dosáhl všeho, čeho vzhledem k podmínkám dosáhnout mohl. Snad trochu i štěstí však stálo za tím, že se mu náhle otevřely nové možnosti. Díky přesunu do Prahy se mohl začít věnovat hudbě na profesionální úrovni, což v té době jinde než v hlavním městě v podstatě nebylo reálně možné. Nyní s odstupem času můžeme říci, že tuto šanci zcela jistě nepromarnil a jeho jméno není v současnosti mezi znalci české hudební scény žádnou neznámou.

Když v roce 1998 začal učit na Pražské konzervatoři, přinesl si s sebou rovněž všechny své zkušenosti získané spíše praxí než studiem a snad i tento v dnešní době nestandardní kariérní postup zapříčinil, že způsob jeho výuky je velmi osobitý a spíše než na teoriích se z velké části zakládá na praxi. Pavel Větrovec umí studenty pro hudbu nadchnout a svými zkušenostmi, jichž za svou bohatou kariéru nastřádal mnoho, zpestřuje svou výuku. Právě setkání s Pavlem Větrovcem – pedagogem, mě přivedlo na myšlenku, začít se o jeho hudební kariéru zajímat podrobněji.

Jako podklad pro předloženou bakalářskou práci posloužilo několik osobních rozhovorů s tímto předním umělcem, jenž své vyprávění doprovodil i řadou fotografických či textových materiálů. Zpracování jeho bohatého muzikantského života by bez přispění jeho samého bylo možné jen s velkými obtížemi, neboť v průběhu svého života pracoval v několika různých institucích, podílel se na mnoha hudebních projektech a vystřídal řadu hudebních těles různých velikostí a různé profesionální úrovně.

Mou snahou bylo postupovat chronologicky a zachytit Větrovcovu kariéru od dětských let v podstatě až do současnosti. Vzhledem k výše nastíněné rozmanitosti jeho hudební kariéry, nešlo ovšem o zcela jednoduchý úkol.

2. Pavel Větrovec

2.1. *Dětství*

Pavel Větrovec se narodil 20. července 1949 v Ústí nad Labem. Oba jeho rodiče však bydleli původně v Praze. Na severozápad Čech je přivedla především dostupnost bydlení pro mladé rodiny, neboť z pohraničního území, tzv. Sudet, bylo teprve před nedávnem vysídleno německé obyvatelstvo. Větrovcovi zde tedy dostali možnost odkoupit malý dům. Přestože rodiče neměli žádné hudební vzdělání, rozhodli se, že se jejich synové budou učit hře na klavír, důvod byl prozaický. Součástí původního vybavení domu bylo i piano, a když už jednou bylo v domě, mělo se také využít.

Malý Pavel však nikdy nechodil do Lidové školy umění. Někdy v průběhu druhé třídy začal brát soukromé hodiny. Sám vzpomíná, jaký odpor měl ke stupnicím a nezáživným etudám a na lekce chodil s nechtí. Ožil pouze tehdy, když mohl se svým učitelem hrát skladby pro čtyřruční klavír. Počáteční antipatii k tomuto nástroji překonal až po několika letech.

Jeho úplně prvním, a jak sám říká, nedostižným vzorem se stal Jaroslav Ježek, s jehož skladbami se jako malý chlapec poprvé setkal prostřednictvím rozhlasového pořadu Osvobozeného divadla. Obdiv k tomuto vynikajícímu hudebníkovi jej neopustil ani v dospělosti.

Když mluví o svých prvních hudebních krůčcích, vzpomíná Pavel Větrovec i na jednoho ze svých spolužáků ze základní školy, jenž měl stejně jako on sám umělecké sklony. Jmenoval se Petr Berousek. Shoda jmen se známou cirkusovou rodinou není náhodná, skutečně k ní byl vzdáleně příbuzný. Tento kamarád nehrál na žádný hudební nástroj, dělal pantomimu a právě k jeho „představením“ se Pavel pokoušel psát své první skladatelské pokusy. Ty pak nosil svému učiteli na klavír, Zdeňko Kormundovi, jenž byl vystudovaným hudebním skladatelem. Jeho vyprávění o zážitcích ze studií na Pražské konzervatoři malý klavírista vždy hltal, tento svět mu připadal fascinující a tehdy si neuměl představit, že by snad někdy mohl být jeho součástí.

Se spolužákem Petrem vytvořili dvojici a se svým představením se zúčastnili tehdejší Soutěže tvořivosti mládeže (STM), kde si jich všiml šéf baletu Divadla Zdeňka Nejedlého v Ústí nad Labem, Robert Braun, za kterým posléze začali docházet. I jeho vyprávění o životě v Praze dokázalo chlapce nadchnout a tak jej navštěvovali rádi.

Braun vytvořil v Ústeckém divadle pořad s názvem Úsměvy baletu, šlo o speciální ukázky ze známých baletů. V programu se objevovala jména jako Smetana, Dvořák a mezi těmito hudebními velikány i Větrovec a Berousek. Braun totiž jejich krátké scény zařadil do programu rovněž. Taková důvěra znamenala pro tehdy již středoškoláky jistě mnoho.

V té době začal Pavel Větrovec sbírat také své první zkušenosti s hraním v tehdy populárních bigbeatových kapelách. Za své první větší angažmá ovšem vděčil svému otci a jeho kontaktům. Pan Větrovec starší pracoval v ústeckém rozhlasu jako hlasatel, tehdy se říkalo konferenciér, nejrůznějších představení. Díky této činnosti se znal rovněž s dirigentem velkého ústeckého tanečního orchestru, Jiřím Šímou. Stalo se, že toto hudební těleso přišlo o pianistu, a když se jeho vedoucí dozvěděl, že konferenciérův syn právě na tento nástroj hraje, vyzval jej, ať přijde předvést, co umí.

Jak sám říká, má Pavel Větrovec tento den pořad v živé paměti: „kráčeli jsme po těch velikých schodech Domu kultury a nahoře stál pan Šíma a bafal z cigáry, měl takový speciální styl kouření, cigaretu nahoru.“ Pro Větrovce coby klavíristu byla zkouška s tímto orchestrem vůbec prvním hráčským kontaktem s živým big bandem. Začátek samozřejmě nebyl jednoduchý. „Začali jsme hrát, a hned ve druhém taktu jsem se samozřejmě ztratil, protože to bylo co doba, to jiné akord a samozřejmě samý složitý. A taky to byl fofr. Pan Šíma ale říkal, že to půjde. A dal pak něco jednoduššího a pomalejšího.“ Tak se tedy ve svých 16 letech stal poprvé členem většího orchestru, kde, jak sám Větrovec podotýká, získal tu největší školu svého hráčského života.

Orchestr byl složen pouze z amatérů, všichni hráči chodili do zaměstnání. Pouze pan Šíma se i v práci věnoval hudbě. Byl hudebním metodikem ústeckého Domu kultury. I přesto, že měli členové orchestru pracovní povinnosti, docházeli nejméně dvakrát týdně na zkoušky. Jak takový nácvik probíhal, vystihují nejlépe následující Větrovcova slova: „Pan Šíma nás cepoval a my jsme ho nenáviděli, protože co on nám dával za jména (...), on v muzice absolutně neznal bratra. Pak jsme šli ale normálně na pivo a všechno bylo v pohodě. Později, když jsme se skamarádili, mi říkal: „hochu, já jsem na to sázel, že buď odpadneš nebo to překousneš a budeš dobrej.“

Souběžně s působením v Šimově big bandu získal Pavel Větrovec ještě další angažmá. Nedaleko ústeckého Domu kultury sídlilo v té době již velmi úspěšné Kladivadlo¹. Jeho hlavními hereckými protagonisty byli Josef Dvořák a Uršula Kluková. Jako textař zde působil Pavel Fiala, kterému právě chyběl člověk, jenž by jeho texty zhudebňoval. Dozvěděl se však o novém klavíristovi v Šimově orchestru a rozhodl se ho oslovit. Pavel Větrovec na toto setkání vzpomíná následovně: „Zeptal se mě, jestli bych měl zájem, ten jsem samozřejmě měl. On vytáhl čtyři řádky textu, ať prý je zkusím zhudebnit. Tak jsem mu to za pár minut přinesl zhudebněný. „Bezva,“ řekl a tak jsme to dali do kupy.“ Tak se Větrovec stal externím členem známého Kladivadla. Vzpomíná, jak zde postavil jazzovou kapelu, se kterou pořádali malé koncerty. Skupina se skládala pouze z rytmiky se saxofonem a trumpetou. Peněz sice mnoho nevytvořila, ale zato podmínky pro tvorbu a zkoušení byly pro mladé muzikanty ideální, mohli zkoušet, kdy chtěli a jak chtěli. V Kladivadle získal Pavel Větrovec také své první skutečné zaměstnání. Když odmaturoval na ekonomické škole, nastoupil obratem jako stálý člen tamního souboru a aktivně zde působil od července do konce září 1968, pak musel Kladivadlo i Šimův orchestr na čas opustit, neboť nastoupil základní vojenskou službu. Právě díky Jiřímu Šimovi se ovšem dostal k posádkové hudbě v Litoměřicích². Zůstal tedy blízko domova.

¹ Kladivadlo bylo založeno roku 1958 v Broumově jakožto amatérský divadelní soubor. O pět let později se přesunulo do Kadaně. K poslednímu stěhování došlo v roce 1965, kdy se soubor usadil v Ústí nad Labem. (srov. <http://www.pametnaroda.cz/story/dvorak-milos-1939-473>, cit. 24. 4. 2016)

² V této době existovalo v Československé socialistické republice vedle Ústřední hudby československé lidové armády ještě dalších 12 posádkových hudeb, a sice v Praze, výše zmíněných Litoměřicích, Brně, Táboře, Příbrami, Prostějově, Hradci Králové, Olomouci, Bratislavě, Bánské Bystrici, Trenčíně a Košicích. (srov. CHLOUPEK, Tomáš: *Vojenská orchestrální hudba českých zemí*, Bakalářská práce, Katedra hudební výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, 2015, s.21)

2.2. *Vojenská služba*

U posádkové hudby se Pavel Větrovec uplatnil kupodivu i jako klavírista, protože vedle velkého orchestru zde existoval i malý taneční soubor, který v sezóně hrál na vojenských i civilních zábavách. Potíž byla ovšem v tom, že v příslušných formulářích chyběla kolonka „klavírista“. Tento problém vyřešil kapelník tím způsobem, že pro hraní s velkým souborem přidělil mladému vojínovi velký buben. Tento pro něj monotónní rytmický nástroj ho však nenadchnul. Po měsíci se odhodlal požádat dirigenta o jiný nástroj. Ten mu vyhověl a přidělil mu lesní roh, pochodovou knížku s dvaceti skladbami a měsíc času na to, aby se je naučil z paměti. „Nebyla to žádná sranda,“ vzpomíná, „žádná melodie, sem tam basfigura, ale jako pianista slyším harmonii, tak jsem to nějak zvládnul.“ V jeho snažení jej podpořili i kolegové hornísta a zbytek vojenské služby mu lesní roh již zůstal. Na rozdíl od bubnu se mu tento nástroj tak zalíbil, že si později koupil i melafon³. Stihl si vyzkoušet i další žesťové nástroje, především trumpetu a trombón, což se mu později hodilo, neboť se seznámil s tím, jak nástroje fungují, díky čemuž dovedl snadněji odhalit jejich možnosti a omezení.

Během základní vojenské služby si Větrovec stihl založit menší kapelu, která ho vždy lákala především proto, že nabízela větší možnosti k improvizaci. Záhy začali hrát v litoměřické vinárně Vikárka, první hodinu pouze k poslechu, poté i k tanci. Tamní návštěvníci si na ně velmi rychle zvykli a vystoupení přibývalo. Skupina měla dokonce zpěváka, a sice Milana Krejčího. Obsazení nástrojů nebylo vždy totožné, většinou šlo o klasickou rytmiku: piano, bicí, baskytaru či kontrabas a potom dechy, občas přibyla i kytara. Záleželo zkrátka na tom, jak se muzikanti právě sešli.

Nebylo však jednoduché zkombinovat časté hraní s vojenskými povinnostmi a tak si svým hraním způsobil nejednu nepříjemnost. Po okolí se nicméně velmi brzy rozkřiklo, že se zde jamuje a začali se tam proto cíleně sjíždět další vynikající hudebníci, jmenovitě například Jiří Kudrman, hrající dodnes v Orchestru Karla Vlacha a v Orchestru Karla Hybše, či pozdější přední český trombonista Svatopluk Košvanec a mnozí jiní.

Jak je vidět, podařilo se Pavlu Větrovcovi během základního vojenského výcviku získat další velmi rozmanité hudební zkušenosti.

³ Jedná o žesťový nástroj, jenž je v dnešní době používán jen zřídka. Jde v podstatě o jakéhosi křížence trubky, lesního rohu a trombónu (srov. KAJABOVÁ, Michaela: *Výroba hudebních nástrojů v Kraslicích*, Bakalářská práce, Katedra hudební kultury Pedagogické fakulty Západočeské univerzity v Plzni, 2012, s. 25.)

2.3. *Dům kultury v Ústí nad Labem*

V průběhu Větrovcovy základní vojenské služby došlo v ústeckém Domě kultury k zásadní změně, kterou si vyžádaly tehdejší politické tlaky. Své místo v této instituci i dirigentskou taktovku musel opustit Jiří Šíma. Důvodem bylo jeho chování po dnes již legendárním vítězství československé hokejové reprezentace nad týmem Sovětského svazu v březnu 1969. Nebyla to obyčejná výhra, kterou by zaznamenali pouze sportovní fanoušci, šlo o jakousi symbolickou odplatu za srpnovou okupaci. Na mnoha místech oslavovali lidé v ulicích a v Ústí nad Labem tomu nebylo jinak. V čele tamního oslavného průvodu šel Jiří Šíma s kapelou. Národní manifestace odporu vyústila na některých místech i v násilné činy. Do jaké míry je vyprovokovali sami agenti STB je otázkou. Osoby, které se na této akci výrazněji podílely, musely počítat s tím, že jejich aktivita nezůstane bez následků. To se týkalo i kapelníka ústeckého orchestru. Pro vládnoucí režim nebylo žádoucí, aby dále setrval ve své funkci hudebního metodika. Sám Šíma posléze raději zvolil emigraci, neboť ho nečekala radostná budoucnost. V lepším případě by musel vykonávat jiné povolání, kde by nebyl tolik na očích, v tom horším by skončil ve vězení.

Šíma tedy opustil republiku a „jeho“ orchestr zůstal bez vedoucího. Tuto funkci provizorně zastával jeden z trumpetistů. Toto řešení však bylo pouze nouzové, neboť zmíněný hráč neměl zkušenosti s vytvářením repertoáru a orchestr zatím dále hrál stále skladby, které pro ně upravil bývalý kapelník. Pavel Větrovec se sice aranžování skladeb také dosud výrazně nevěnoval, ale určité zkušenosti již stačil získat. Když se tedy vrátil z Litoměřic zpět do rodného Ústí, dostal záhy nabídku, zda by o uvolněné místo po Jiřím Šímovi neměl zájem. Větrovec neváhal a nabídku přijal, neboť by se tak jako tak již nemohl vrátit do svého předchozího působiště. Původní soubor byl mezitím z politických důvodů rozpuštěn. Vedle starosti o kapelu převzal rovněž místo hudebního metodika. Dle jeho slov šlo v místních podmínkách v podstatě o dosažení profesního vrcholu, nadto v tak mladém věku. V okolí v té době existovaly pouze amatérské kapely, ač velmi dobré. Za zmínku stojí například i ve světě známé Jazz combo, v jehož čele stál Pavel Štolba. I přes vysokou úroveň některých skupin však žádná z nich nebyla profesionálním tělesem.

Začátky nebyly jednoduché, Pavel Větrovec přiznává, že do velké míry těžil z toho, co jej naučil již mnohokrát zmiňovaný Jiří Šíma. V tehdejší době neexistovala ani žádná vzdělávací instituce, která by jej na podobnou práci mohla připravit. Rozšířené hudební vzdělání bylo možno získat v podstatě pouze na konzervatořích v Praze, Ostravě a Brně, ty se však

zaměřovaly především na klasickou hudbu. Přestože projevil Větrovec po absolvování základní školy zájem pokračovat v dalším studiu na konzervatoři, jeho rodiče se proti tomuto přání postavili. Tehdy ještě neexistovala konzervatoř v Teplicích a mladý Pavel by se tak musel stěhovat do Prahy, což nepřicházelo v úvahu.

Vraťme se však zpět k aranžování skladeb pro big band Domu kultury. Větrovec na tuto práci vzpomíná následovně „Tenkrát nebyly žádné internety, jen desky. Všechno se shánělo strašně složitě. Nahrávky jsme v podstatě kopírovali na sonetu⁴. Problém byl v tom, že každá další kopie byla horší a horší. To není jako dnes, že je kopie totožná s originálem. Notové materiály a nahrávky se sháněly dost špatně. Na druhou stranu jsme si jich ale pak vážili. I s tím sonetem bylo trápení. Když jsem ho zapnul a začal opisovat, byl v F dur a po dvou hodinách, když už se zahřál, k tomu všemu ještě běžel o trochu rychlejš, tak jsem končil v Ges dur. Ty materiály mám ale ještě schovaný, a když si to dneska stáhnou s internetu a porovná, tak to nemám zas tak špatně napsaný.“ I navzdory všem zmíněným těžkostem vidí Pavel Větrovec v tehdejšímu způsobu práce její pozitivní stránky: „Byla to obrovská škola. Když to dneska stáhneme z internetu, otázka je, co nám z toho zůstane v hlavě. Tenkrát bylo míň materiálů, ale člověk z toho měl daleko víc, protože si to všechno musel fyzicky zpracovat.“⁵

⁴ Jedná se o na tehdejšímu trhu úspěšný kufříkový cívkový magnetofon, jehož výrobcem byl československý podnik Tesla. (srov. https://cs.wikipedia.org/wiki/Sonet_duo, cit. 24. 04. 2016.)

⁵ Informace byly získány z osobního rozhovoru s Pavlem Větrovcem ze dne 1. října 2015.

2.4. *Semafor*

Do divadla Semafor zavedla Pavla Větrovce v podstatě náhoda, či lépe řečeno zdravá mladická neostýchavost. K jeho prvnímu pražskému angažmá mu dopomohlo setkání s Jiřím Suchým, ke kterému došlo v Ústí nad Labem. Dle Větrovcova vyprávění se zde konaly pravidelné soutěžní pořady, jejichž hosty byly různé zajímavé osobnosti. Jedním z nich byl i Jiří Suchý, který ovšem na vystoupení dorazil bez svého klavíristy, jenž náhle onemocněl. Vzhledem k tomu, že byl v nemilosti tehdejšího režimu, se hostující umělec rozhodl raději alespoň fyzicky dostavit, navzdory faktu, že mu chyběl klavírní doprovod. Ten mu byl pohotově zajištěn na místě. Nepřítomného pianistu zastoupil hudební metodik ústeckého Domu kultury, Pavel Větrovec. Ten byl zprvu zaskočen, ale naštěstí se rozhodl žádosti o zastoupení vyjít vstříc. Přestože nebyl čas ani na krátkou zkoušku, zvládl tento úkol velmi dobře, což následně ocenil sám Suchý. Na pochvalu z úst známého umělce žertovně reagoval mladý klavírista slovy: „Vidíte, pane Suchý, a ani pro mě nemáte kšeft v tý Praze“. Tato jediná věta měla nasměrovat Větrovcovu kariéru zcela novým směrem, neboť, jak sám říká: „Já už měl v Ústí všechno, byt, rodinu, dobré zaměstnání, kapelu.“ V tamních podmínkách už toho tedy téměř nemohl na hudebním poli dosáhnout více.

V Praze sháněl již delší dobu vhodného pianistu do svého souboru, působícího při divadle Semafor, Ferdinand Havlík a právě ten na Suchého přímluvu pozval Větrovce na konkurz. V něm uspěli dva hudebníci. Vedle Větrovce přicházel v úvahu ještě jistý Zdeněk Kučera, nadaný absolvent akademie, jenž byl velmi dobře technicky vybaven a podle not zahrál vše. Větrovec naproti tomu byl schopen doprovázet jednoduché a známé melodie i bez not a poradil si i s různými jazzovými standardy. Tato skutečnost způsobila, že Ferdinand Havlík si vybral Větrovce a Kučera se stal členem skupiny Groš⁶. Protože v divadle právě probíhala letní přestávka, měl alespoň dost času na nacvičení svého prvního představení, hry s názvem Čarodějky. Od kapelníka Havlíka obdržel magnetofonový pás a notový zápis, který však již zdaleka nebyl aktuální, neboť jak se představení vyvíjelo, došlo k nejrůznějším škrtkům a změnám.

Přijetí místa v divadle Semafor znamenalo velký životní předěl nejen pro Větrovce samotného, ale i pro jeho rodinu. Když prvního září roku 1971 nasedl na vlak směr Praha, nevěděl ani, kde se večer po představení uloží ke spánku. Příbuzenstvo, které v Praze měl,

⁶ Jedná se o název pro doprovodný orchestr Semaforu. Název je odvozen ze jmen dvou osobností spjatých s tímto divadlem, a sice Jiřího Grossmanna a Miloslava Šimka.

neprojevilo přílišné nadšení z toho, že by mu mělo poskytnout přístřeší. Střechu nad hlavou mu nakonec poskytl z Havlíkovy divadelní kapely kolega Tomáš Zemek. Šlo však přirozeně pouze o nouzové řešení. Po pár měsících se do hlavního města za Větrovcem přestěhovala i manželka s malým dítětem, která musela opustit své místo ve Výzkumném ústavu anorganické chemie v Ústí nad Labem, aby se v Praze stala domovnicí s platem asi 500 Kčs. Posun v hudební kariéře tak na počátku znamenal citelný pokles životní úrovně pro celou rodinu. Bylo nutno prodat původní byt 4+1 i s vybavením, který stěží pokryl náklady na pořízení nového bydlení v Praze. Větrovec vzpomíná, že na nové vybavení už peněz nezbývalo a tak nejprve pořídil jen nejnútnější nábytek a nějakou dobu museli se ženou spát na matracích na zemi.

Díky pomoci Ferdinanda Havlíka se mu podařilo získat bezúročnou půjčku od Hudebního fondu ve výši 18 000 Kčs, kterou ovšem musel splatit do roka a půl. To v praxi znamenalo, že každý měsíc musel splácet 1000 Kčs a tak mu na zaopatření rodiny z divadelní gáže již mnoho nezbývalo. Vzhledem k tomu, že právě přišel do nového prostředí, kde mu chyběly tolik potřebné kontakty, nemohl se zatím spoléhat ani na přivýdělek mimo divadlo. To se mělo změnit až později.

Aby mohl vůbec podepsat smlouvu, bylo nutno vyřídit určité formality. Protože byl samouk a neměl oficiální doklad o hudebním vzdělání, bylo potřeba, aby složil profesionální zkoušky a to u agentury Ton centrum. Bez jejich absolvování by totiž nemohl být v Semaforu zaměstnán. Mezi zkoušejícími byl i jeden z jeho hudebních idolů, Jiří Werberger⁷.

Jak bylo již naznačeno výše, počátky v Semaforu znamenaly pro celou rodinu jakousi zkoušku ohněm. Větrovec vzpomíná, jak celé své první divadelní prázdniny strávil hraním po pražských barech, aby vylepšil rodinný rozpočet. S přibývajícimi kontakty začal nacházet na pražské hudební scéně stále lepší uplatnění. První větší „zakázka“ mimo samotné hraní přišla od Ferdinanda Havlíka. V Semaforu se začala připravovat inscenace na motivy Erbenovy Kytice a Větrovec dostal za úkol Havlíkovu hudbu k tomuto představení zpracovat. Jelikož výsledek jeho práce měl úspěch, následovaly další hry, a sice Sladký život blázna Vincka a Zuzana v lázni. Podílel se i na zájezdovém představení, do kterého bylo zařazeno i několik písní, které psal povětšinou s Ondřejem Suchým, tedy s bratrem známého semaforského

⁷ Jiří Werberger je mimo jiné autorem knihy Piano v jazzu

principála. V této době vzniklo mimo jiné i představení „Metropole světla a tmy“ pro Pražskou Violu⁸ s písněmi Pavla Větrovce a Ondřeje Suchého, které zpíval Karel Zich.

Velmi významným se pro další hudební směřování mladého klavíristy ukázalo být přátelství s Evženem Jegorovem, s nímž se seznámil během svého působení v Semaforu. Jegorov jej představil mnoha dalším významným představitelům jazzového světa, například Luděkovi Hulanovi či Laco Deczimu.

Během svého krátkého působení v Semaforu sem Větrovec přivedl i několik svých blízkých přátel. Příkladem budiž například Jan Kubík (klarinet, saxofon, flétna), s nímž se na jevišti setkával již v ústeckém Kladivadle. Další posilou Semaforu se Větrovcovým přičiněním stal bubeník Jiří Hájek, který působí v souboru dodnes, a basista Vladimír Kulhánek. Všichni čtyři výše zmínění hráči si hudebně velmi rozuměli a snažili se „hrát trošku svoji muziku“. Tyto jejich pokusy o obměnu pozoroval s nevolí kapelník Ferdinand Havlík, který jim začal předhazovat, že se vydělují z kolektivu a tvoří „frakci“. Sám Větrovec tuto „revoltu“ hodnotí následovně: „Ono hrát třistakrát Kytici pořád stejně bylo ubíjející, byť to bylo sebekrásnější představení.“

Zajímavostí je, že jeho zásluhou se do Semaforu dostala také Petra Janů.⁹ Mladou zpěvačku Pavel Větrovec „objevil“ jakožto korepetitor na festivalu Mladá píseň Jihlava. Tamní pěveckou soutěž sice nevyhrála, ale klavíristu zaujal její výkon natolik, že jí doporučil Suchému a Havlíkovi do inscenace Kytice, do které byla později skutečně obsazena a stala se tak členkou Semaforu.

Vraťme se ale zpět k situaci v orchestru Ferdinanda Havlíka. Vzájemné nepochopení totiž nakonec vyústilo v odchod trojice Větrovec, Kulhánek, Kubík z divadla. Bezprostřední příčinou jejich rozhodnutí však nebyly nastíněné neshody, ač hrály při jejich rozhodování jistě svou roli, ale katastrofická událost. 19. února 1973 se totiž při přistání na ruzyňském letišti zřítíl letoun Tu-154 sovětského Aeroflotu, na jehož palubě našli smrt členové kapely Evy Pilarové. Zpěvačka cestovala jiným letadlem, událostí však byla pochopitelně velmi otřesena a zvažovala konec hudební kariéry. Nakonec se ale rozhodla pokračovat a proto pro ni bylo nutno sestavit novou doprovodnou kapelu. Tento úkol byl svěřen do rukou Josefa Vobraby,

⁸ Nynější divadlo Viola vzniklo původně jako poetická vinárna, jenž měla být „ostrůvkem svobody“ jak pro trůrce, tak pro obecnstvo. První představení zde diváci shlédli v roce 1963. (srov. <http://www.divadloviola.cz/index.php?p=txt&ID=2>, cit. 24. 04. 2016)

⁹ Tehdy tato zpěvačka ještě vystupovala pod občanským jménem Jana Petrů.

kapelníka Tanečního orchestru Českého rozhlasu (TOČR), jenž byl zároveň velkým „bossem“ na poli populární hudby.

Dalo by se říct, že i v tomto bodě Větrovcovy hudební kariéry sehrála určitou roli náhoda. Vobruba navštívil představení Semaforu, kde si všiml nadaného pianisty, kterému záhy přednesl svou nabídku na založení nové kapely pro Evu Pilarovou. Větrovec ji spolu s Kulhánkem a Kubíkem přijal, doplnil obsazení ještě o kytaristu, bubeníka a nová doprovodná skupina byla na světě. Po boku Pilarové účinkovali v této sestavě v sezóně 1973–1974. Během této doby absolvovali například šestitýdenní turné po Sovětském svazu. Tento zahraniční zájezd je pro Větrovcovu kariéru zajímavý především tím, že mu zajistil dostatečně vysoký výdělek na to, aby si mohl pořídit svůj první elektrický přenosný nástroj, piano značky Fender¹⁰. Díky němu a skutečnosti, že mu nečinilo problémy hrát „z listu“ jej začala častěji zvát různá nahrávací studia, což samozřejmě znamenalo vítaný příspěvek do rodinného rozpočtu. Spolupráce s Evou Pilarovou nakonec vydržela jen výše zmíněnou jednu sezónu, neboť hudebníci chtěli jít dále za svým snem, chtěli hrát „vlastní muziku“. V této době také pomalu již přestává být jednoduché sledovat Větrovcovu kariéru, neboť začíná působit na vícero frontách.

Ač přestal být stálým členem divadla Semafor, jeho scénu zcela neopustil. V této době zde totiž vznikla další tvůrčí skupina, do jejíhož čela se postavil Josef Dvořák, který se znal s Větrovcem již z dob jejich společného působení v ústeckém Kladivadle. Pianista však odmítl nabídku stát se stálým členem tohoto nového uskupení. Cítil totiž, že má jít o jakousi protiváhu k tvůrčí skupině Suchého a Havlíka a i přes dřívější názorové rozpory se nechtěl stavět proti svým bývalým šéfům. Dvořákovi proto nabídl, že je ochoten složit hudbu, ale jinak je v této tvůrčí skupině ochoten působit pouze externě s odůvodněním, že má i další zájmy. Do příprav Dvořákových inscenací se nakonec skutečně zapojil, když vytvořil hudbu k jeho prvnímu představení *Má hlava je včelín*.

V divadle Semafor se Pavel Větrovec seznámil rovněž s vokální hudební skupinou C&K Vocal, která zde hostovala v inscenaci *Kytice*. Jejími vedoucími osobami byl Jiří Cerha, donedávna pedagog Pražské konzervatoře, a Ladislav Kantor, jenž mimo jiné stál v letech 1993-1995 ve vedoucí funkci České filharmonie. Skupina C&K Vocal měla své zájmy i mimo

¹⁰ Piano Fender Rhodes začalo být vyráběno v 60. letech 20. století, největší popularitě se však těšilo v 70. letech. (srov. https://cs.wikipedia.org/wiki/Fender_Rhodes, cit. 24. 04. 2016)

divadlo Semafor, kromě natočení vlastní desky připravovala i svůj vlastní samostatný pořad. Právě pro něj Pavel Větrovec také sestavil kapelu.

Jak je vidět z výše zmíněného výčtu aktivit. Během několika let se na pražské hudební scéně „rozkoukal“, získal tolik potřebné kontakty a začal se současně podílet na více hudebních projektech. Počáteční pražská existenční krize byla tedy zažehnána.

2.5. *Pražská scéna*

Vlastní bigbeatový projekt, na nějž se Větrovec se spoluhráči Kulhánkem a Kubíkem po odchodu ze Semaforu zaměřili, se nakonec nezdařil. Kapela sice zkoušela, ale vystoupení bylo málo, ač všichni zúčastnění byli velmi dobří muzikanti – k partě ze Semaforu přibyl mimo jiné další vynikající hudebník, bubeník Anatolij Kohout.

Vzhledem k tomu, že kapela nebyla schopná vydělat dost peněz na uživení svých členů, byl její rozpad nevyhnutelný. S tím se ovšem pojí jedna zajímavost. Právě rozpuštěná kapela nesla jméno Katapult, tento název vymyslel sám Pavel Větrovec. Když skupina ukončila svou činnost, odešli Kubík a Kulhánek k Leškovi Semelkovi, s nímž založili kapelu Bohemia, a Anatolij Kohout se spojil s Oldřichem Říhou. Tomu se název Katapult natolik zalíbil, že jej s Větrovcovým svolením použil pro svou kapelu, která je dodnes velmi známá.

Na dalším profesním postupu Pavla Větrovce mělo velký podíl jeho nahrávání ve studiích. Zde se totiž setkal s dalšími významnými osobnostmi hudební branže napříč různými žánry. Tímto způsobem se seznámil například s Gustavem Bromem, Karlem Vlachem a také s Václavem Hybšem, jenž potřeboval pro své natáčení zvuk elektrického pianu a dostal na Větrovce tip. Jelikož byl s jeho výkonem spokojen, nezůstalo pouze u jedné nahrávky, ale jejich spolupráce se protáhla na dalších několik let.

Při své práci v nahrávacích studiích se někdy v letech 1974–1975 setkal též s Karlem Svobodou, s nímž jej spojoval zájem o technické inovace. Však také jeho domácí studio označil Větrovec jako snad nejlépe vybavené v tehdejší Československu. Svoboda do něj prý investoval nemalé peníze. Toto setkání každopádně vyústilo v dlouholetou spolupráci. Podílel se například i na natáčení dodnes známé Včelky Máji. Větrovec vzpomíná, že celý seriál měl asi sto dílů a kvůli časové tísni jej ve studiu natáčeli i po nocích. Pro Karla Svobodu pracoval dále též na filmu Což takhle dát si špenát, či dnes již legendární Tři oříšky pro Popelku, dále na seriálech Návštěvníci, Létající Čestmír nebo Pinocchio. Skrze jeho osobu se dostal i k aranžím pro Karla Gotta. Například pro Včelku Máju napsal Svoboda melodii a akordy a zbytek již dopracoval Větrovec spolu s ostatními hudebníky.

Zájem o technické novinky v nahrávacích studiích ovšem nezajistil Větrovcovi pouze dlouholetou spolupráci se Svobodou, všiml si ho i Jan Spálený, který pracoval jako hudební režisér v Supraphonu. Když poté na stejnou pozici sháněli dalšího člověka, doporučil Spálený svému nadřízenému Pavlu Kühnovi právě Větrovce. Ten dostal pozvánku na konkurz, kterým prošel, a nic již nebránilo tomu, aby se stal spolupracovníkem Supraphonu, tedy jeho

hudebním režisérem. I zde měl samozřejmě možnost potkávat celou řadu důležitých a známých lidí z hudební branže, neboť v Supraphonu natáčel například Karel Gott, Václav Neckář, Karel Zich, Hana Zagorová či skupina Olympic.

Ač pro Karla Gotta pracoval vlastně již prostřednictvím skladeb z pera Karla Svobody, blíže se s ním seznámil, až když zpěvák natáčel v Supraphonu. Karel Gott byl se vzájemnou spoluprací natolik spokojen, že když orchestr Ladislava Štáidla potřeboval dočasný záskok za pianistu, bylo toto místo nabídnuto právě Pavlu Větrovcovi. A takovou příležitost rozhodně nesměl promarnit. Nabídka byla samozřejmě lákavá z více důvodů, mimo jiné šlo o jednu z mála popových kapel, ne-li jedinou, které bylo v té době dovoleno cestovat na západ.

Tím, že nabídku přijal, si však na čas zavřel dveře u Karla Svobody, jenž byl Štáidlovým sousedem v Jevanech. Že se vzájemné vztahy po letech opět urovnaly, však dokazuje fakt, že jej Svoboda posléze angažoval do muzikálu Dracula jako jednoho ze tří dirigentů. Zároveň mu ještě svěřil funkci supervizora. Jeho úkolem bylo dohlížet, aby bylo po hudební stránce vše v pořádku. Jejich dřívější úzká spolupráce z dob Včelky Máji se ale definitivně stala minulostí.

Vraťme se však zpět na začátek 80. let, kdy spolupráce Štáidla a Větrovce teprve začínala. Část hudebníků tohoto orchestru doprovázela dva samostatné programy: recitál Felixe Slováčka a návazně recitál Jitky Zelenkové. Na klavír v nich hrál Rudolf Rokl, který se však bohužel právě potýkal se zdravotními problémy a proto se za něj musel na určitou dobu najít záskok. Volba padla právě na Pavla Větrovce. Zprvu tedy plnil pouze roli náhradníka, právoplatným členem orchestru se stal až v roce 1981. Po svém uzdravení Rudolf Rokl hrál opět na piano a Větrovec, jak sám říká „obstarával ty elektrické záležitosti“. Takto spolupráce pokračovala až do roku 1989, kdy po Ladislavu Štáidlovi kapelnictví převzal úplně. Orchestr nadále spolupracoval s řadou předních osobností československé, resp. české hudební scény. Vedle Karla Gotta spolupracoval s již zmíněnou Jitkou Zelenkovou a Felixem Slováčkem, posléze doprovázel například Ivetu Bartošovou a Michala Penka.

Po odchodu Ladislava Štáidla zůstala kapela značně zdecimovaná. Chyběl sbor i dechy a bylo tedy nutno přizvat nové hudebníky. Pod novým kapelníkem měl band v základním obsazení pětičlennou rytmiku, pět dechů a dvě sboristky. Toto základní obsazení bylo dle potřeby příležitostně rozšiřováno. Zároveň došlo i k přejmenování orchestru. Nový kapelník vymyslel poněkud provokativní název KGB (Karel Gott Band). Mnoho lidí se domnívá, že k přejmenování došlo až po revoluci, ale není tomu tak. Nový název vznikl již na začátku

roku 1989. Pavel Větrovec vzpomíná, jak v listopadových dnech téhož roku pochodovali se spoluhráči po Václavském náměstí a nesli transparent s nápisem „KGB podporuje OF“. V čele tohoto hudebního uskupení setrval další více než dekádu.

Vystoupení s Karlem Gottem však bohužel začalo ubývat, zpěvák totiž začal vystupovat ještě s dalším hudebním tělesem účinkujícím pod názvem Boom Band. Spolupráci s ním nepřidaly ani neshody, které měl Větrovec s Františkem Janečkem, Gottovým partnerem v agentuře Goja.

Především tuzemské koncerty tedy zlatý slavík napříště absolvoval s konkurenční kapelou, ale na zahraničních vystoupeních Gotta i nadále doprovázel KGB. I tato spolupráce však postupem času slábla, až ustala zcela, aniž by byla jednou ze stran oficiálně ukončena. Pavel Větrovec sám s ním však kontakt nepřerušil a příležitostně jej doprovázel jako klavírista. Vzpomíná například na pořad *Jak je neznáte*. Šlo v podstatě o talk show za doprovodu sólového pianu. Tento formát měl velký ohlas. Zpěvákovi fanoušci s nadšením přijali možnost dostat se tak blízko ke svému idolu.

Spolupráce skupiny KGB s Karlem Gottem postupně vyšuměla a nekonala se už ani společná vystoupení s Felixem Slováčkem. Ten už před sametovou revolucí odešel do rozhlasu, kde se po smrti Josefa Vobruby stal šéfem Tanečního orchestru Českého rozhlasu (TOČR).

Spolupráce s Karlem Gottem ovšem měla být znovu obnovena, i když v menší míře. Stalo se, že dostal nabídku na turné po Kanadě. Problémem ovšem byly finance, muselo se šetřit s každým místem. Zpěvák se obrátil na Pavla Větrovce s prosbou, zda by dokázal dát dohromady kapelu s co nejmenším obsazením, která by však byla schopná odehrát dvouhodinový koncert spolu se zpěvákem a případně i několik skladeb sama, aby si mohl v průběhu vystoupení odpočinout. Větrovcovi se podařilo do tohoto projektu angažovat Felixe Slováčka, ačkoliv ten koncertoval v té době s vlastní kapelou. Tento známý saxofonista byl vlastně velmi dobrou volbou, jelikož jakožto sólista byl schopen vystupovat bez zpěváka tak dlouho, jak jen bylo potřeba. Tak tedy kvůli výjezdu do Kanady vznikla malá parta v tomto obsazení: dva klávesoví hráči, kytara, basa, bicí a saxofon. V zámoří mělo toto uskupení úspěch, díky čemuž přišla o rok později pozvánka do USA. Tuto „malou partu“ hudebníci mezi sebou žertem označují pracovním názvem „Švitorka“. V čele skupiny, která dodnes příležitostně vystupuje s Karlem Gottem, oficiálně stojí Pavel Větrovec.

Pavel Větrovec absolvoval s Karlem Gottem jakožto jeho klavírní doprovod turné po Austrálii, které považuje za nejlepší zájezd svého života. Nejmenší kontinent se ukázal být

vděčným hostitelem, neboť další rok tam klavírista letěl znovu, tentokrát jakožto doprovod Heleny Vondráčkové. Na jejich úspěch navázala o rok později další a tentokrát početnější „výprava“ ve složení Vondráčková, Gott, Štědrý a Větrovec. Aby jejich vystoupení bylo hudebně bohatší, zprostředkoval jim místní manažer ještě další hudebníky, a sice basistu, kytaristu a bubeníka, kteří jejich zpěv spolu s klavírem doprovodili. Poslední návštěvu Austrálie pak Pavel Větrovec absolvoval v roce 2008 jako doprovod Marty Kubišové.¹¹

¹¹ Informace byly získány z osobního rozhovoru s Pavlem Větrovcem ze dne 5. listopadu 2015.

2.6. *Pražská konzervatoř*

Jeden aspekt z života Pavla Větrovce byl doposud zmíněn pouze okrajově, a sice jeho vzdělání. Jak již bylo v textu naznačeno, snažil se po svém příchodu do Prahy doplnit si hudební vzdělání, neboť do té doby byl v podstatě samouk. Kvůli angažmá v Semaforu absolvoval zkoušky pro profesionální hudebníky. To mu ale nestačilo. Celkem třikrát se hlásil na Pražskou konzervatoř na obor skladba. Jako pracující otec od rodiny už si totiž netroufal pokoušet se prorazit ve hře na klavír. Příjímací zkoušky sice vždy úspěšně složil, ani jednou však nebyl přijat. Odůvodnění byla různá. Jednou ho nepřijali z kapacitních důvodů, podruhé proto, že jednu střední školu už hotovou měl, potřetí by mu jakožto umělci na volné noze studium povolili, ale musel by být zaměstnán jako vyučující v Lidové škole umění. Když ho ani jednou nepřijali, zkusil štěstí alespoň na předchůdkyni dnešní Konzervatoře Jaroslava Ježka. Tehdy se tato škola nazývala „Lidová škola pro pracující“. Větrovec zde studoval obor skladba u Harryho Macourka, díky jehož kontaktům se dostal například do Filmového symfonického orchestru. Školu však přes vynikající výsledky nedokončil.

Překvapení přišlo v roce 1986, kdy bylo na Pražské konzervatoři otevřeno oddělení populární hudby. V jeho čele stál Vítězslav Hádl, který jej, jak Pavel Větrovec vzpomíná, v podstatě požádal, zda by nechtěl nastoupit jako žák, protože nyní je už studium možno i při zaměstnání. Navzdory faktu, že ze školních lavic již dávno odrostl, nastoupil tedy do prvního ročníku na obor skladba a později přibral ještě dirigování klasické hudby. Oba obory pak absolvoval s vyznamenáním a konečně získal oficiální doklad o hudebním vzdělání. Jen o několik let později, v roce 1998, se oddělení populární hudby začalo potýkat s personálními problémy a Pavel Větrovec dostal další nabídku, tentokrát měl rozšířit řady tamního pedagogického sboru. Nabídku přijal a na Pražské konzervatoři vyučuje dodnes.¹²

¹² Informace byly získány z osobního rozhovoru s Pavlem Větrovcem zde dne 31. března 2016.

3. Závěr

Velkou předností Pavla Větrovce byla a stále je jeho všestrannost. Doprovázel řadu hudebních interpretů napříč hudebními styly. Nahrál desky s rockovými kapelami. V této souvislosti zmiňuje například Mahagon + C&K Vocal či první samostatnou desku Vladimíra Mišíka. Spolupracoval i na swingových projektech Ferdinanda Havlíka či Felixe Slováčka. Nevyhýbal se ani popovým interpretům, či country. S Václavem Hybšem natočil sólově Bugatti step, Varšavský koncert či Bachovo Preludium d moll. Výše zmíněný výčet je pouze špičkou ledovce, sám si vlastně už pořádně nepamatuje, na kolika nahrávkách se podílel. Nebylo by to ani v lidských silách, neboť jich má za svou kariéru za sebou skutečně mnoho.

Sám o sobě říká, že nikdy nebude „number one“ ve svém oboru. Aby muzikant dosáhl až na samý vrchol, musí se podle jeho názoru vzdát mnoha věcí, kterých on se vzdát nehodlá. Špičkovým sólistou podle něj může být jen hudebně mimořádně nadaný člověk. Pokud tomu tak není, je potřeba nedostatek talentu vykoupit velmi tvrdou dřinou. Denně sedět hodiny a hodiny u piana a cvičit a cvičit. Takový život si Pavel Větrovec představit nedokáže a žít by ho rozhodně nechtěl.¹³ Jak sám říká, nejvíce ho baví živé hraní a ač významnou součástí jeho profesního života bylo i aranžování skladeb i komponování, považuje tuto činnost za poněkud nevděčnou a jako skladatel se nikdy necítil. Skládal pouze, pokud si to okolnosti vyžádaly či pokud byl o to někým požádán.¹⁴

¹³ Informace byly získány z osobního rozhovoru s Pavlem Větrovcem ze dne 3. prosince 2015.

¹⁴ Informace byly získány z osobního rozhovoru s Pavlem Větrovcem ze dne 5. listopadu 2015.

4. Seznam pramenů a literatury

Osobní rozhovor s Pavlem Větrovcem ze dne 1. října 2015.

Osobní rozhovor s Pavlem Větrovcem ze dne 5. listopadu 2015.

Osobní rozhovor s Pavlem Větrovcem ze dne 3. prosince 2015.

Osobní rozhovor s Pavlem Větrovcem ze dne 31. března 2016.

CHLOUPEK, Tomáš: *Vojenská orchestrální hudba českých zemí*, Bakalářská práce, Katedra hudební výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, 2015

KAJABOVÁ, Michaela: *Výroba hudebních nástrojů v Kraslicích*, Bakalářská práce, Katedra hudební kultury Pedagogické fakulty Západočeské univerzity v Plzni, 2012

<http://www.divadloviola.cz/index.php?p=txt&ID=2>, cit. 24. 04. 2016.

<http://www.pametnaroda.cz/story/dvorak-milos-1939-473>, cit. 24. 4. 2016.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Sonet_duo, cit. 24. 04. 2016.

srov. https://cs.wikipedia.org/wiki/Fender_Rhodes, cit. 24. 04. 2016.

5. Přílohy

Seznam příloh:

- Příloha č. I Dům kultury Ústí nad Labem (mezi léty 1965 – 1968)
- Příloha č. II S Josefem Růžovským (mezi léty 1965 – 1968)
- Příloha č. III Pavel Větrovec (mezi léty 1965 – 1968)
- Příloha č. IV S Jiřím Šimou (vlevo) a Václavem Krahulíkem (mezi léty 1965 – 1968)
- Příloha č. V Oprávnění
- Příloha č. VI Vystoupení s posádkovou hudbou (Litoměřice 1969)
- Příloha č. VII Dům kultury – sezóna 1970 – 1971 (Pavel Větrovec – druhý zleva)
- Příloha č. VIII Pavel Větrovec doma u klavíru (Praha 1974)
- Příloha č. IX Skupina Katapult (1975)
- Příloha č. X Eva Pilarová s kapelou (1976)
- Příloha č. XI Festivalový orchestr – Tehdejší Gottwaldov: Festival Intertalent (1978)
- Příloha č. XII Orchester Václava Hybše – Natáčení pořadu: Zpívá celá rodina (1978)
- Příloha č. XIII Přátelské setkání s Václavem Hybšem (1978)
- Příloha č. XIV Natáčení s Václavem Hybšem v televizním studiu na Petynce (1978)
- Příloha č. XV Natáčení Varšavského koncertu s orchestrem Václava Hybše (1979)
- Příloha č. XVI Z nahrávacího studia Mozarteum – Supraphon (1983)
- Příloha č. XVII Článek z časopisu Melodie (1989)
- Příloha č. XVIII KGB (konec roku 1989)
- Příloha č. XIX Večírek po vánočním koncertě v Lucerně (1992)
- Příloha č. XX S Pavlem Haberou a Jiřím Vinařickým (1992)
- Příloha č. XXI S Karlem Gottem, Dashou a Taťánou Roskovcovou (1998)
- Příloha č. XXII Australské turné s Helenou Vondráčkovou (2002)
- Příloha č. XXIII S Jiřím Traxlerem (Kanada 2008)
- Příloha č. XXIV Doprovodná kapela Karla Gotta řízená Pavlem Větrovcem (USA 2009)

Příloha č. XXV	S Jaroslavem Svěceným (2010)
Příloha č. XXVI	Orchestr Gustava Broma (Karlín 2013)
Příloha č. XXVII	Orchestr Karla Vlacha (Žofín 2013)
Příloha č. XXVIII	S Hugo Strasserem (2015)
Příloha č. XXIX	První smlouva
Příloha č. XXX	Kladivadlo - pozvánka
Příloha č. XXXI	Má hlava je včelín – z programu představení
Příloha č. XXXII	Členský průkaz
Příloha č. XXXIII	Nabídka produkce tehdejší skupiny Katapult (1/2)
Příloha č. XXXIV	Nabídka produkce tehdejší skupiny Katapult (2/2)
Příloha č. XXXV	Čestné uznání

Příloha č. I

Dům kultury Ústí nad Labem (mezi léty 1965 – 1968)

Příloha č. II

S Josefem Růžovským při představení Kdyby tisíc klarinetů (mezi léty 1965 – 1968)

Příloha č. III

Pavel Větrovec (mezi léty 1965 – 1968)

Příloha č. IV

S Jiřím Šímou (vlevo) a Václavem Krahulíkem (mezi léty 1965 – 1968)

Příloha č. V

Oprávnění

K S KULTURNÍ SPRÁVA
ONV, ÚSTÍ N. L.
Okresní národní výbor Teplice

Osvědčení č. 0052.

OPRÁVNĚNÍ
Pavel Větrovec,
nar. 20.7. 1949 v Ústí n/L.
k vedení
souboru lid. hudebníků
složil zkoušky 5.7. 1968.

Toto oprávnění platí pouze pro vedení
výše uvedeného souboru lid. hudebníků

M. Větrovec
ředitel
okr. insp. kult.

ředitel KS ONV

7 po
řizo-

Okresního národního výboru
Ústí n. L.

Nositel oprávnění potvrzuje vlastno
ručním podpisem, že jsou mu známy
směrnice pro lidové hudby
Č. obč. průkazu 258790

Pavel Větrovec
nositel oprávnění

SG 31 - S1 3579

Příloha č. VI

Vystoupení s posádkovou hudbou (Litoměřice 1969)

Příloha č. VII

Dům kultury – sezóna 1970 – 1971 (Pavel Větrovec – druhý z leva)

Příloha č. VIII

Pavel Větrovec doma u klavíru (Praha 1974)

Příloha č. IX

Skupina Katapult (1975)

Příloha č. X

Eva Pilarová s kapelou (1976) – Pavel Větrovec hraje na kravský zvon (vlevo)

Příloha č. XI

Festivalový orchestr – Tehdejší Gottwaldov: Festival Intertalent (1978)

Příloha č. XII

Orchestr Václava Hybše – Natáčení pořadu: Zpívá celá rodina (1978)

Příloha č. XIII

Přátelské setkání s Václavem Hybšem (1978)

Příloha č. XIV

Natáčení s Václavem Hybšem v televizním studiu na Petynce (1978)

Příloha č. XV

Natáčení Varšavského koncertu s orchestrem Václava Hybše (1979)

Příloha č. XVI

Z nahrávacího studia Mozarteum – Supraphon (1983)

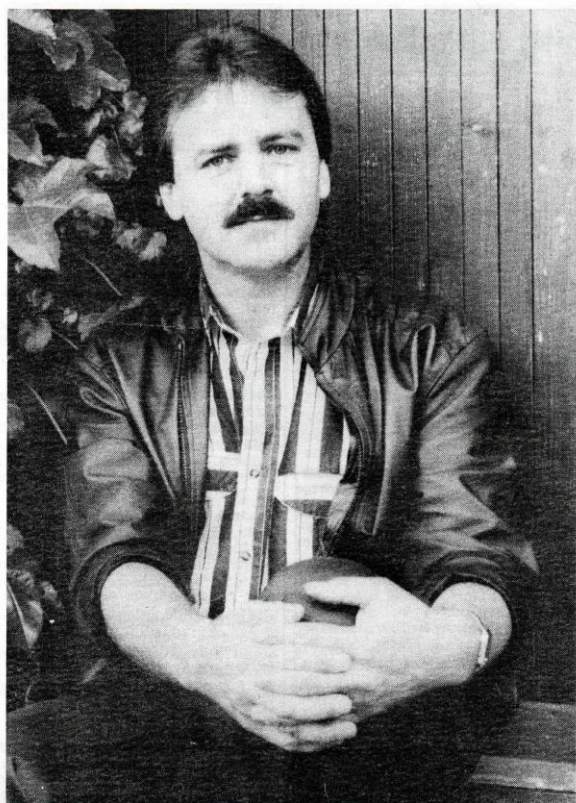

Foto: Milan Štastný

šla vojna — Posádková hudba Litoměřice — a tam jsem, kromě hraní na piano v tanečním orchestru, byl nucen zvládnout i hornu pro účely velké dechovky. Ale moc mě to bavilo, byla to příjemná změna nástroje. Po vojně, v roce 1970, jsem převzal vedení Velkého tanečního orchestru DK ROH v Ústí n. L.

Jak jste se dostal do Semaforu?

V Ústí tehdy hostoval Jiří Suchý, kterému shodou okolností na poslední chvíli onemocněl klavírista. Byl jsem požádán, abych za něj zaskočil, ale bohužel už skoro nebyl čas na zkoušku, jen jsme se narychlo domluvili co a jak a šlo se. Protože jsem byl na Semafor fan- da a znal jejich věci, dopadlo to nakonec dobře a pan Suchý, po počáteční nedůvěře, byl asi s výsledkem spokojen. Když jsme se totiž loučili, sdělil mi, že Ferdinand Havlík už delší dobu shání do divadla pianistu a jestli bych neměl zájem. Ten jsem měl, a tak mě pozvali ke konkursu, který jsem vyhrál. 1. 9. 1971 (není to zvláštní, zase 1. 9.) jsem s kufrem v ruce vyšel od ranního vlaku z ná- draží Praha-střed a ptal se na cestu do divadla, kde jsem měl ten večer hrát představení. Ne- věděl jsem, kde budu potom napříště ne zrovna bydlet, ale alespoň přespávat. V Semaforu

kapela, která s dnešním Kata- pultem nijak nesouvisí. Bylo to, řečeno dnešní terminologií, té- měř hvězdné seskupení: Honza Kubík (fl., tenor sax.), Pavel Fořt (kyt.) Tolja Kohout (bicí), Vladimír Guma Kulhánek (bas. kyt.) a já. Zpíval Viktor Sodo- ma. Snad nejlepší kapela, co jsem kdy měl, ale jak to tak chodí — spousty zkoušek, prá- ce a žádné „kšefty“. Po nece- lém roce jsme se rozpadli. Čás- tečně jsem se vrátil do Sema- foru, kde jsem externě spolu- pracoval se souborem svého bý- valého kolegy z ústeckého Kla- divadla — Josefa Dvořáka. Na- psal jsem muziku pro jeho prv- ní samostatné představení „Má hlava je včelín“ a taky jsem v něm hrál, jako jediný muzi- kant. Brzy nato přišla nabídka od Václava Hybše. Zkusil jsem — a nakonec u něj skoro sedm let zůstal. Otevřel mi cestu do nahrávacích studií a dal mi pří- ležitost uplatnit se jako sólista i jako kmenový aranžér jeho orchestru.

A jsme na začátku let osmdesá- tých...

Byl jsem už trochu unaven neustálým harcováním a chtěl jsem zkusit něco jiného, takže nabídka do Supraphonu na mís- to hudebního režiséra mi přímo spadla do klína. Vykonal jsem tuhle práci téměř dva ro- ky a příležitostně ji dělám do- dnes, třeba pro Čs. rozhlas. Ne- smím ale opomenout pro mě ještě jednu významnou etapu, a to spolupráci s Karlem Svo- bodou, jejíž počátky spadají ještě hluboko do let sedmdesá- tých. Zúčastnil jsem se jako klavésista i jako aranžér na- hrávání jeho hudby pro nejrůz- nější účely (Včelka Mája, Léta- jící Čestmír, Návštěvníci, Což takhle dát si špenát atd.). Byl jsem i členem jeho projektů Diskobolos a Elektrovoice.

A co TV-Septet?

To bylo někdy koncem roku 81, ale poměrně brzy jsem ode- šel, protože po velikých plá- nech a nadějích přišla tvrdá skutečnost, a ta byla bohužel úplně jiná.

V roce 1983 jste se stal členem orchestru L. Štáidla...

Spíš bych to formuloval tak, že spolupráce občasná postup- ně přešla a změnila se v trva- lou. Už léta předtím jsem se Štáidlovým orchestrem příleži- tostně působil jako studiový hráč nebo aranžér. Hrál jsem v prvním samostatném recitálu Felixe Slováčka a s Karlem Göttem jsem přišel do užšího styku při práci hudebního re- žiséra, na kterou si mě časem i vyžadoval.

Natočil jste desky s většinou našich populárních interpretů i kapel, ale kterých snímků si považujete nejvíce?

Snad těch nejméně typických.

NOVÝ KAPELNÍK

Dnem 1. 9. 1989 došlo v orchestru Ladislava Štáidla k zásadní změně, a to přímo na postu kapelníka. Nadále bude tento, byť částečně pozměněný, soubor pracovat a vystupovat pod vedením dosavadního člena kapely, hráče na klávesové nástroje, aranžéra a skladatele Pavla Větrovce.

Jaké byly vaše začátky?

Nejsem z muzikantské rodiny, a tak všechno bylo spíš dílem osudu a náhody. Rodiče, kteří po válce přesídlili z Prahy do pohraničí (Ústí nad Labem), získali po Němcích starší laciné pianino, a když už byl v do- mácnosti hudební nástroj, ne- mohl zůstat nevyužitý. Oba kluci (mám staršího bratra) byli přihlášení do hodin klavíru. Bylo mi asi osm a hrozně mě to nebavilo. Muzika mě chytla až tak o čtyři pět roků pozdě- jí, tedy v šedesátých letech, kdy se u nás v této oblasti začaly dít převratné věci. Největší vliv na mne měl nástup bigbítu, ale také třeba tehdejší Semafor. Přes semaforové písničky jsem se zpětně dopracoval až k Osvo- bozenému divadlu a hlubšímu zájmu o Ježkovu tvorbu. Začal

jsem hrát s amatérským bigbí- tem a pokoušel se o původní skladbičky. Významným mezní- kem v mém životě bylo takzva- né „lano“ od kapelníka Velké- ho tanečního orchestru DK ROH Jiřího Šimy. Jeho big-band pat- řil k nejlepšímu, co mohlo kraj- ské město v tomto směru nabí- dnout. Nebylo si co rozmýšlet, a tak jsem ve svých šestnácti le- tech nastoupil do velké kapely mezi samé vesměs starší muzi- kanty, ale kupodivu jsme spolu navzájem vycházeli výborně. Tři roky, které jsem tam strávil, považuji za jedno z nejkrásně- ších období a fantastickou muzi- kantskou i životní školu. Mezitím jsem korepetoval v bale- tu Státního divadla ZN a mimo jiné se začal zabývat i jazzo- vou muzikou. Založil jsem jaz- zovou kapelu, která působila v ústeckém Klavíradle. Pak při-

jsem strávil dvě sezóny a bě- hem nich jsem i aranžoval všechny premiéry Jiřího Su- chého (Kytice, Zuzana v lázni, Sladký život blázna Vincka, Nocturné).

Potom jste dělal kapelníka Evě Pilarové?

Ano. To bylo po tragické smrti téměř celé Eviny kapely při leteckém neštěstí. Nabídka přišla od Josefa Vobruby, který se moc snažil Evě pomoci se z toho dostat. Objevil mě v Se- maforu na některém z předsta- vení. Paralelně s tím jsem za- čal také působit na pražské jazzové scéně, nejvíc s Ludkem Hulanem, později s Janou Koub- kovou, C a K Vocaem a další- mi.

V letech 1975—76 jste vedl sku- pinu Katapult?

Pozor, tohle označení nesla

Příloha č. XVIII

KGB (konec roku 1989)

Příloha č. XIX

Večírek po vánočním koncertě v Lucerně (1992)

Příloha č. XX

S Pavlem Haberou a Jiřím Vinařickým (1992)

S Karlem Gottem, Dashou (Dagmar Sobkovou) a Tat'ánou Roskovcovou (1998)

Zpěvák před odletem na vánoční turné na zkoušce se svými vokalistkami a kapelníkem KGBandu Pavlem Větrovcem.

INSKÉ PRORO

Příloha č. XXII

Australské turné s Helenou Vondráčkovou (2002)

Příloha č. XXIII

S Jiřím Traxlerem (Kanada 2008)

Příloha č. XXIV

Doprovodná skupina Karla Gotta řízená Pavlem Větrovcem (USA 2009)

Příloha č. XXV

S Jaroslavem Svěceným (2010)

Příloha č. XXVI

Orchester Gustava Broma (Karlín 2013)

Příloha č. XXVII

Orchestr Karla Vlacha (Žofin 2013)

Příloha č. XXVIII

S Hugo Strasserem (2015)

U j e d n á n í

mezi s. Pavlem V ě t r o v c e m , nar. dne *30. července 1949*
a závodním klúbem ROH "Mír" v Ústí n.L.-Bukov zes. S.V. Bučačovou
pracovníci závodního klubu.

Jmenovaný bude zajišťovat klavírní doprovod při kurzech
pohybové výchovy /pro děti/ , - honorář 8.- Kčs za hodinu. Při
vystoupení kurzu pro veřejnost bude honorář sjednán předem.

Odměna bude vyplácena nejdéle do 5tého dne v následující-
cím měsíci. Z odměny bude srážena 10%ní daň.

V Ústí nad Labem dne 14. října 1964

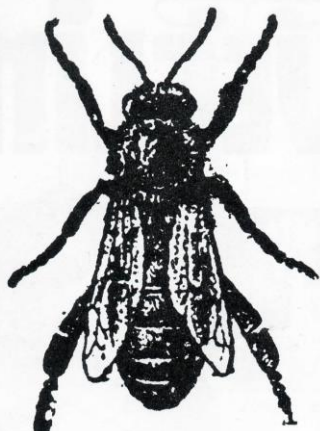
ZÁVODNÍ KLUB ROH
v/s. *Bučačova*
ÚSTÍ NAD LABEM - BUKOV
Pučíkova 257 - tel. 4001

Kladivadlo - pozvánka

DIVADELNÍ CEDULE UKAZUJE SMĚR SEVERO-ZÁPAD — ústecké Kladivadlo odjelo v sobotu ráno na Kieker-Woche 1968 v Kielu. Vystoupí, jak jsme už v Průboji psali, i v dalších městech NSR. Pořad „TEĎ aneb Všecko je možný (text Pavel Fiala a hudba Pavel Větrovec), s kterým odjeli Ústečtí na zájezd, bude se uvádět i na jubilejní Haškově Lipnici a v Ústí bude mít premiéru TEĎ (tedy ne teď, ale až) v září. Soubor Kladivadla diriguje (pouze na snímku zleva Sofia Kalioqlon, Josef Dvořák (ten dole) a Miloš Dvořák (ten nahoře), Uršula Kluková, Ivan Dědeček, Pavel Větrovec, Zdena Dušková, Pavel Fiala (ten co se tváří, jako by vůbec soubor nedirigoval) a Jindřich Jukl (v slušivé doručovatelské perelince). Snímek vyhotovil pan Jan Kohout. (bek)

6

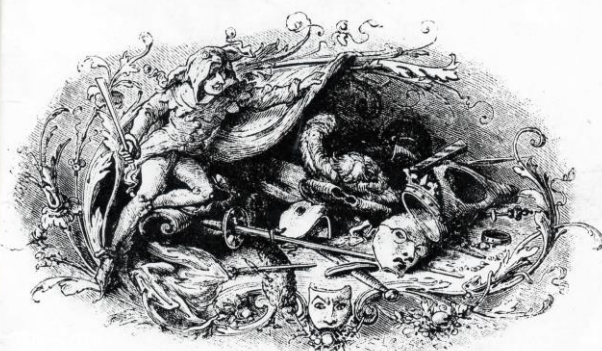
PAVEL FIALA / JOSEF DVOŘÁK
MÁ HLAVA JE VČELÍN

Režie EWALD SCHORM
Hudba PAVEL VĚTROVEC / Texty písní PAVEL FIALA
Asistent režie VLADIMÍR HRABÁNEK
Výprava a kostýmy BĚLA SUCHÁ
Choreografie HANA MACHOVÁ
Dramaturg DARINA KUBOVÁ

světla Vlasta Dušek / Zvuk Bohumil Palčček a Vladimír Vich / Jevištní mistr Jaroslav Veselý / Technika Rudolf Smolík, Václav Buben, Jaroslav Vinš, Jan Folprecht / Kostymérka Veronika Pulchartová a Věra Janoušková / Představení řídí Vladimír Hrabánek

7

Horác
JOSEF DVOŘÁK
Ostatní role
RADKA FIEDLEROVÁ
PETRA JANŮ
BLANKA KŘÍŽOVÁ
VĚRA KŘESADLOVÁ
URŠULA KLUKOVÁ
JANA VIŠČAKOVÁ

Příloha č. XXXII

Členský průkaz

Viktor Sodoma

známý pražský zpěvák, se po uměleckém rozchodu se skupinou F. R. Čecha rozhodl vydat se po cestách a cestičkách daleko méně vyšlapaných, o to však náročnějších. Pokouší se najít si novou a neotřelou tvář za pomoci moderního repertoáru, který vychází především z původní a angažované tvorby.

Vysoko položená laťka při výběru repertoáru a zejména důsledná pečlivost věnovaná textům, které by měly dnešku a našemu divákovi co říci a přitom se nepodobizely, to vše směřuje k vytvoření hodnotného programu, vyjadřujícího se k naší současnosti.

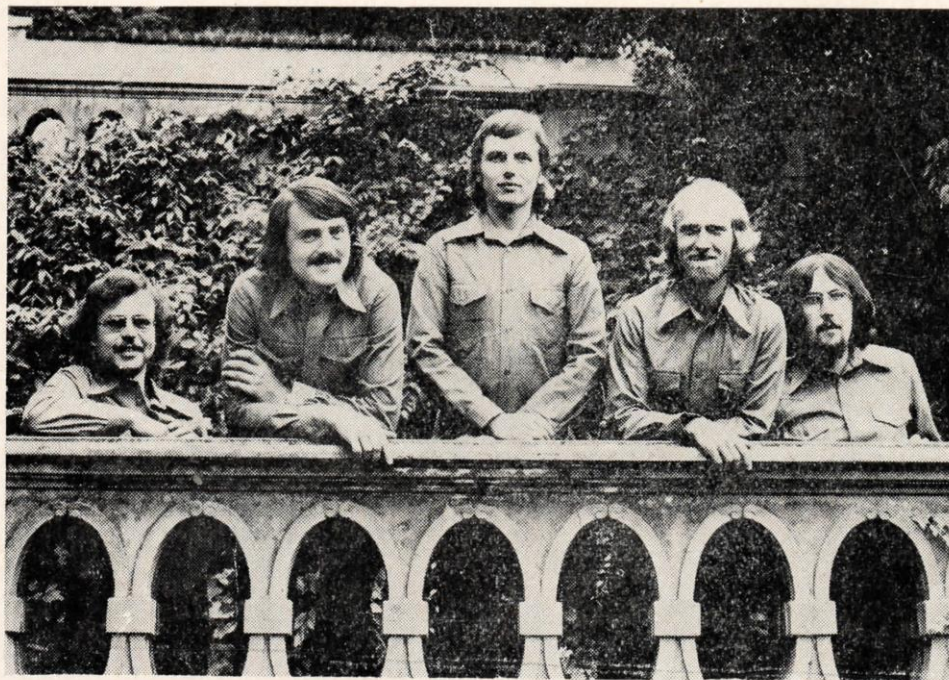
V neposlední řadě k tomu přispívá také zpěvákovo spojení s nedávno se zrodilou skupinou

Katapult

Tato skupina je vlastně staronová, neboť její členové již spolu v různých obdobích a seskupeních působili a navzájem se dobře znají. Výsledkem je nejen výborná souhra souboru jako celku, ale i vynikající výkony jednotlivců. Členové skupiny jsou vesměs výbornými instrumentalisty, kteří již prošli celou řadou špičkových orchestrů a skupin (orchestr F. Havlíka, Flamengo, skupiny E. Pilarové a H. Vondráčkové, orchestr F. R. Čecha, TOČR).

Pořad, který se obrací především k mladým lidem, je možno podle okolností přizpůsobit i klubovým vystoupením, tanci apod.

Cena pořadu (včetně kvalitní aparatury)	Kčs 4350, -
Cestovné za 1 km	Kčs 3,90
Diety, případně noclehy	10 osob

Skupina Katapult

PAVEL VĚTROVEC - vedoucí, el. klavír, zpěv (druhý zleva),
JAN KUBÍK - saxofon, flétna, congo, zpěv (poslední vpravo),
PAVEL FOŘT - kytara, zpěv (první zleva),
VLADIMÍR KULHÁNEK - baskytara, claves, zpěv (čtvrtý zleva),
ANATOLI KOHOUT - bicí (stojící uprostřed).

SMLOUVY vystavuje:

Pražské kulturní středisko (s. Kočová).

Organizační vedoucí:

Václav Straka, Na hroudě 37, 100 00 Praha 10, telefon 736 281.

Příloha č. XXXV

Čestné uznání

